

Grécki daňováci chcú najatť turistov, aby nachytali obchodníkov, čo nedávajú bloček.

Nová vláda udelila 40 000 štátnym zamestnancom permanentné kontrakty.

Francúzsko je na dobrej ceste porušiť pravidlá 14-krát počas 19-ročnej histórie Eurozóny.

Gréci našli rýchle riešenie demografickej krízy v Európe. Stačí ich nechať skrachovať.

Ak ste túžili po kariére udavača, ale ušli vám zlaté časy socializmu, nezufajte. Máte šancu a ešte to aj spojíte s dovolenkou. Grécki daňováci chcú totiž najať turistov, vybaviť ich odpočívacími zariadeniami a snažiť sa nachytať obchodníkov, čo nedávajú bloček. Radosť podnikať v takej krajine, čo poviete? Naša vláda na to išla aspoň hravo, cez lotériu.

Diali sa však aj vážnejšie veci. Grécky premiér Tsipras dôkladne oprášil obvinenia, že Nemecko Grécku ešte neuhradilo vojnové škody. Minister spravodlivosti dokonca pripustil, že je pripravený realizovať rozsudok najvyššieho súdu ešte z roku 2000, ktorý by umožnil zhabanie nemeckého majetku v krajine. Radosť investovať v takej krajine. Bez ohľadu na morálnu zodpovednosť súčasného Nemecka, od vojny uplynulo už 70 rokov a zvyšné krajiny (vrátane totálne zničeného Nemecka samého) sa ekonomicky s vojnovými škodami vysporiadali už pred dekadami.

Ešte horšie vyzneli slová ministra obrany Panosa Kamennosa. Nominant Nezávislých Grékov, koaličného partnera SYRIZA, chce v prípade odmietnutia pomoci Grécku udeliť migrantom doklady a pustiť ich do Európy. Špecificky podotkol, že aj džihádistom.

Výsledkom mnohomiliardového zachraňovania „európskeho projektu“ tak nie je vzájomná európska láska. Naopak, národní politici dostali možnosť posunúť vzájomné politické vydieranie do nových výšok. Rukojemníkmi sme ako vždy my, daňovníci.

Oficiálne čísla za január zatiaľ ukázali, že slušný primárny prebytok z roka 2014 sa asi len ťažko zopakuje. Kým v januári 2014 skončil rozpočet v primárnom prebytku (tj. bez úrokov) 1,8 miliardy eur, tento rok to bolo len 419 miliónov. Dôvodom je zhoršený výber daní, ale najmä rýchlo sa zhoršujúca kondícia sociálnych fondov, najmä dôchodkového. To však novej vláde nezabránilo udeliť 40 000 štátnym zamestnancom permanentné kontrakty a nanovo ich tak zabetónovať v štátnej správe. Nezamestnanosť po 14-mesačnom poklese v decembri opäť narástla.

Nádeje z roku 2014, že sa Grécko v priebehu tohto roka vráti na dlhopisový trh, sa definitívne rozplývajú. Predaj malej sumy pokladničných poukážok pritom nepredstavuje dlhopisový trh, z pohľadu dlhu je to len kvapka v mori. Potvrdil to aj šéf Bundesbanky konštatovaním: „Grécko stratilo veľa dôvery.“ Eurozóna sa musí podľa neho rozhodnúť, či chce ešte ďalej zvyšovať svoju expozíciu voči Grécku.

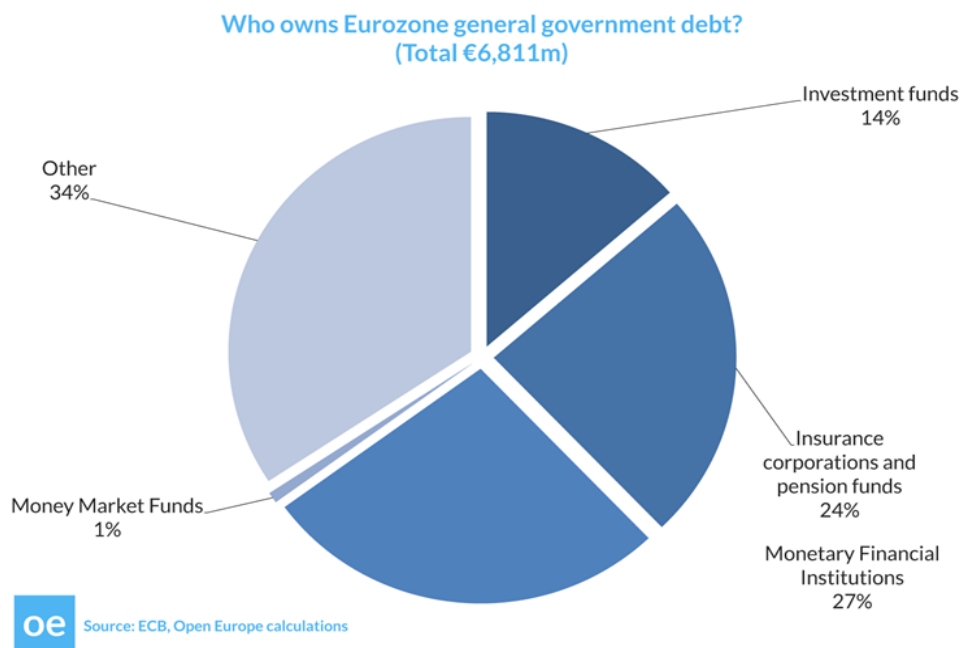
Politické tanččky varovaní a zdvíhaní prstov bez reálnych dôsledkov sa odohrávali na viacerých frontoch. Olli Rehn, bývalý komisár pre ekonomiku, vyjadril sklamanie nad nedávnym rozhodnutím Komisie dať Francúzsku ďalšie dva roky na splnenie rozpočtových cieľov. Takýto prístup vraj podryva stabilitu a rast. To je síce pravda, ale koľko tvrdých rozhodnutí spravil on, keď bol vo funkcii?

Ku kritike sa pridali aj centrálni bankári Nemecka a Holandska. Šéf holandskej CB Klaas Knot poznamenal, že Francúzsko je na dobrej ceste porušiť pravidlá 14-krát počas 19-ročnej histórie Eurozóny. Zaujímavé však bude sledovať, či Francúzsko dokáže vlastne splniť aspoň zjemnený cieľ 4 % deficitu pre rok 2015. Na jeho dosiahnutie budú musieť ušetriť (alebo vybrať) okolo 3-4 miliárd eur. Pri viac ako biliónových rozpočtových výdavkoch absolútna muška, ale pre francúzske vlády aj to môže predstavovať neprekonateľný problém. Aby nakoniec nemuseli dostať výnimku

Cyperská centrálna banka do konca marca zruší obmedzenia pohybu kapitálu.

z výnimky.

Dobré správy prišli z Cypru. Tamojšia centrálna banka prisľúbila, že do konca marca definitívne zruší obmedzenia pohybu kapitálu, ktoré sa zaviedli pri skoro-bankrote v roku 2015. Aspoň na čas tak prestane existovať „cyperské euro“ a bude už zase len jedno euro. Pritom ešte v marci 2013 cyperský minister financií tvrdil, že kontrola tokov kapitálu bude trvať maximálne pár týždňov. Ale už vtedy mu nikto neveril.

Druhý marcový týždeň bol zároveň prvým týždňom kvantitatívneho uvoľňovania. V prvých dňoch všetko prebiehalo podľa očakávania a štátne dlhopisy v držaní ECB utešene rástli. V odbornej tlači sa zatiaľ usilovne vedú debaty o tom, či vôbec bude možné splniť ambiciózne ciele ECB. Tá chce totiž skúpiť dlhopisy za viac ako bilión eur, čo vyvoláva obavy, či sa ich toľko vôbec nájde.

Nie že by bolo málo dlhu, no nákupy aktív v QE majú svoje pravidlá.

Nie že by bolo málo dlhu, no nákupy aktív v QE majú svoje pravidlá, napríklad koľko najviac od jedného emitenta sa môže kúpiť, či aká musí byť ich minimálna výnosnosť. Keďže niektoré štáty emitujú málo nového dlhu a zároveň je na ňom extrémne malý výnos (napr. Nemecko), nemuselo by to stačiť. Prípadne, finančné inštitúcie nemusia byť ochotné tento dlh predať. Člen Rady ECB Benoît Coeuré sa snažil tieto obavy (pre niekoho skôr nádeje) rozohnať.

Verte jeho argumentom, alebo nie. Podstatné je, že aj v tomto prípade ECB zakomponovala do pravidiel slovíčko, ktoré prebúra všetky steny. Tým magickým slovom je „flexibilita“. Tá znamená asi toľko, že „áno, stanovili sme si nejaké pravidlá, ale keď to nebude vyhovovať, tak ich ľubovoľne zmeníme.“

O objemy kvantitatívneho uvoľňovania sa teda až tak nebojím. Jeho efekty – to už je druhá vec. Z eura je vzhľadom na kurz k doláru pomaly „nový rubel“, miesto dovolenky v Ázii to skôr vyzerá na to Grécko. Takže si natrénujte, ako sa po grécky povie „bez bločku“.

S pozdravom

Martin Vlachynský
12.3.2015